

ENTREVISTA A JOSÉ MONTILLA

"L'independentisme ha crescut per la campanya ferotge de la dreta espanyola"

Dimecres a la tarda, José Montilla visita el Diari de Girona. S'està jugant l'Espanya-Suïssa. Ha inaugurat la nova seu de la Generalitat a l'antic hospital Santa Caterina ("és una excel·lent inversió per a la ciutat de Girona i per a la Generalitat", apunta). També parlem de Vicens Vives i del període que l'historiador gironí va viure a Baeza, ciutat Patrimoni de la Humanitat en la qual també va exercir de professor Antonio Machado.

JORDI XARGAYÓ

DIARI DE GIRONA, 20.06.10

P. Totes les enquestes els fan fora del Govern de l'Estat, de la Generalitat i de l'Ajuntament de Barcelona. Els socialistes pagaran la factura de la crisi?

R. La factura la paga el conjunt de la societat. El que menys em preocupa són les eleccions i les enquestes. Les eleccions perquè no han estat convocades i les enquestes perquè moltes vegades s'han equivocat. El que em preocupa és ser capaços de fer el que toca per ajudar a sortir de la crisi.

P. S'ha reaccionat tard amb la crisi?

R. Depèn qui. Segurament en part s'ha reaccionat tard. I en alguns àmbits no amb l'encert necessari. Només cal veure la situació que tenim a Europa i l'escàs lideratge existent.

P. Després de la reforma laboral, de retallar els sous... què li deixaran per fer a la dreta quan governi?

R. Jo espero que no tornin a governar fins dintre de molts anys. No deixarem de fer les reformes necessàries per garantir que el país torni a créixer i pugui crear ocupació i riquesa. Els objectius de les reformes són posar-nos en situació de créixer. I si no ho fem no resoldrem el principal problema, l'atur.

P. Tots els governs d'Europa, siguin de dretes o d'esquerres, estan adoptant unes mesures similars. És la fi de les ideologies?

R. En absolut. Rebaixar el dèficit vol dir reduir la despesa i potser incrementar alguns impostos, però cal aturar-se a veure què proposa aquí la dreta. Encara parla d'abaixar impostos quan la dreta europea ni s'ho planteja. Tots els que havien fet promeses de reduir impostos, ara les tenen en el congelador. Fins i tot en això la dreta espanyola és diferent a l'europea, per oportunista i poc realista.

P. La pèrdua de drets socials és una evidència. Quin ha de ser el model de l'esquerra en aquest escenari?

R. Uns fem reformes per garantir i consolidar l'Estat del Benestar i la cohesió de la societat i d'altres parlen de reformes per liquidar-lo.

P. És la principal diferència entre dreta i esquerra?

R. És una de les que hi ha. N'hi més, però en aquest terreny de manera molt clara. Miri, alguns volen aprofitar la crisi per desmuntar l'Estat del Benestar perquè hi hagi menys estat i menys benestar.

P. Van les esquerres cap a un socialisme liberal?

R. Del socialisme liberal fa molts anys que se'n parla. Fins i tot hi ha un llibre del socialista italià Carlo Rosselli de fa moltes dècades. És coneguda la frase d'Indalecio Prieto: "*Soy socialista a fuer de liberal*". El socialisme i el liberalisme tenen punts de connexió. El destinatari al final és la persona, l'individu, la llibertat.

P. Les retribucions dels consells d'administració de les empreses de l'Ibex van augmentar un 15% el 2009. Com es poden demanar sacrificis als treballadors?

R. Li ho hauria de preguntar als presidents de les empreses de l'Ibex. Les retribucions d'institucions que mobilitzen molts més recursos personals i econòmics s'han vist reduïdes; no incrementades. Entre ells els alts càrrecs i membres del meu Govern, i a d'altres.

P. Ara totes les partides pressupostàries són retallables...

R. Totes, no.

P. Bé, moltes; o almenys qüestionables. Vol dir que durant anys hi ha hagut excessiva alegria en la despesa?

R. És com una família. Si tens més ingressos, disposes de més capacitat de despesa. Si baixen, cal adaptar el nivell de despesa. Això és el que està passant. Es prioritzen unes àrees i se'n retallen unes altres, que no és que no siguin importants, però no tot és prioritari.

P. Les mesures de la Generalitat preveuen cobrir només la meitat de les jubilacions de metges i mestres. La retallada toca el moll de l'os de l'Estat del Benestar?

R. No. Estem parlant d'unes mesures d'aquí a final d'any. Pensem que les taxes de reposició que preveiem són raonables sense que això afecti la qualitat del servei. Estem obligats a fer un esforç d'optimització dels serveis.

P. Què quedarà del nou model de finançament autonòmic?

R. Queda tot el model. N'hi ha que diuen que ara han baixat els ingressos. Sí, però imagini's que no tinguéssim aquest model. Disposaríem de 3.000 milions d'euros menys. Seria un desastre. Hem de reduir el dèficit, però el nou model de finançament ens garanteix més ingressos.

P. El model d'estat autonòmic quedarà tocat amb la crisi?

R. Jo crec que no. El problema del dèficit no és de l'estat autonòmic, sinó que han caigut els ingressos per la fallida d'un determinat model productiu molt lligat a la construcció i a la promoció. No és, com diuen alguns, per un desaforat increment de la despesa de les autonomies. Nosaltres, amb l'ajustament, tindrem un dèficit del 2,4% del PIB aquest any. La major part del dèficit és de l'administració central.

P. De Cospedal (PP) va dir dimarts a Barcelona que "és de multimilionaris tenir 17 parlaments, 17 defensors del Poble, 17 tribunals de comptes" i que "no hi ha país que ho resisteixi". Hi ha un perill d'involució autonòmica

R. Em sembla una afirmació oportunista. Que siguin coherents i plantegin la modificació del títol vuitè de la Constitució! Que diguin quines autonomies suprimim, quins parlaments suprimim... La resta és pura

demagògia. Què diu aquesta senyora Que digui als presidents autonòmics del PP quines autonomies vol suprimir!

P. Com es justifica en les actuals circumstàncies que els mitjans de comunicació públics de la Generalitat rebin més de 300 milions d'euros anuals?

R. Una cosa són les transferències de capital i l'altra els recursos propis que són capaços de generar. La difusió de la llengua catalana singularitza, en el nostre cas, que hi hagi mitjans de comunicació públics. Si no ho fes el Govern, la posició de la llengua pròpia del país encara seria minoritària.

P. Però, una cosa és que existeixin mitjans públics i l'altra que costin molts milions...

R. Sí, però quan una llengua està en desavantatge no ho podem deixar tot exclusivament al mercat i al sector privat. Tant de bo funcionés, però no és així. Per cert, altres comunitats que no tenen llengua pròpia també tenen mitjans públics que costen molts diners.

P. Es mantindrà el projecte d'obertura de delegacions catalanes a l'exterior?

R. Vull aclarir que aquestes delegacions existeixen des de fa molts anys. La Generalitat no és l'única comunitat autònoma que té delegacions a l'exterior. Totes en tenen. Fins i tot les petites. En alguns casos, el que hem fet ha estat agrupar sota un sol paraigües, que és el de la Generalitat, oficines que ja funcionaven. El desplegament que s'ha fet és raonable. És més, amb el que hem estalviat tancant algun establiment, com la Maison de la Catalogne, pràcticament paguem totes les anomenades ambaixades, però que no ho són.

P. S'inicia una nova etapa per gestionar recursos públics?

R. Diria que una etapa més exigent. Els recursos públics sempre són escassos i ara més. Els hem d'optimitzar al màxim i ser més eficients.

P. Si l'edifici del Santa Caterina, inaugurat dimecres, s'hagués de començar ara no es podria fer?

R. No ho sé. Ho hauríem de pensar. Crec que és una excel·lent inversió per a la ciutat de Girona i per a la Generalitat. Deixem de pagar molts lloguers i disposem d'un patrimoni alliberat que, en el seu moment, quan les condicions del mercat ho permetin, el podrem vendre i recuperar la inversió realitzada.

P. Què passarà amb el desdoblament de l'Eix Transversal?

R. Està en execució. S'han resolt els problemes de la concessió. No hi ha res que impedeixi que n'avanci l'execució.

P. I amb la variant de la Bisbal? Tornarà a quedar ajornada?

R. Segueix la tramitació. S'ha de fer la corresponent declaració d'impacte ambiental. Aquest govern ha donat un gran impuls a l'anella de les Gavarres amb fets i amb obra.

P. I el projecte d'Eix Ferroviari Transversal?

R. Aquest és de prioritat dos. Continuaran els estudis i reformes de planejament per garantir-ne l'execució en el futur, però no és un tema que estigui en cartera. D'aquest projecte sempre hem parlat a mitjà o llarg termini.

P. M'equivocaré de molt si aposto pel 21 de novembre com a data per a les eleccions catalanes

R. (Riu) Jo sempre he dit que seran a la tardor.

P. I si aposto per Joaquim Nadal com a cap de llista del PSC per Girona l'encertaré

R. Potser sí que l'encertarà, però ja en parlarem. Encara no és el moment.

P. Com afectarà el relleu generacional a la candidatura de Girona?

R. No ho sé. No n'hem parlat. Fins i tot no hem parlat del cap de llista...

P. Està amortitzat el model de govern tripartit?

R. No. El balanç és molt positiu malgrat que hi ha hagut elements externs que han distorsionat la visió d'aquesta legislatura. Em refereixo al desgast en les negociacions del finançament, l'espasa de Dàmocles de la sentència del Constitucional i, el que és més important, la crisi. És la principal preocupació dels ciutadans. Afecta a tothom, i també al Govern de Catalunya. L'obra de govern d'aquest període és immensa. Més estacions de metro, més quilòmetres d'autovia, més escoles, més presons, més hospitals que qualsevol de les legislatures de Jordi Pujol. I, en algun cas, més que totes les legislatures de Pujol juntes. Ara bé, ens ha agafat la crisi més terrible de les darreres dècades.

P. Amb què es distingiria un govern del PSC en solitari respecte a un del tripartit?

R. Més celeritat en la presa de decisions. Quan les coses s'han de comentar i madurar, es requereix més temps. El missatge seria més nítid. En alguns casos, menys intervencionista i més liberal, que no vol dir

menys d'esquerres. El que és visualitzaria més seria un projecte més coherent i més cohesionat, que és un dels problemes que té tot govern de coalició.

P. De cara a les eleccions, què el preocupa més? La imatge de descoordinació del tripartit o la crisi?

R. La crisi. Tant a mi com als ciutadans. Aquest govern va ser el primer a dir a la crisi, crisi, a prendre mesures l'abril de 2008 i de treballar en canvis de fons en el model productiu del nostre país amb les grans apostes en recerca i infraestructures. Amb aquests grans temes, hem intentat tenir propostes que anessin més enllà del govern, que fossin de país.

P. La independència de Catalunya serà un dels temes centrals de la campanya electoral

R. Per la meua part, no. No figurarà en el programa amb què jo em presentaré.

P. Què pensa fer el PSC amb la iniciativa legislativa per convocar un referèndum

R. Ho hem deixat ben clar. No li donarem suport.

P. A què atribueix que l'independemtisme hagi crescut a Catalunya després de set anys de presidència socialista?

P. A alguns errors propis, a la campanya ferotge de la dreta política i mediàtica espanyola. També a factors de caràcter més global que tenen relació amb la crisi econòmica i de descrèdit i desafecció amb la política.

P. El llarg procés de l'Estatut hi ha tingut alguna influència?

R. Sens dubte. No deixa de ser paradoxal quan estem en un moment en què el país disposa dels instruments polítics, institucionals i econòmics més potents de la seva història.

P. Totes les peticions que s'han formulat en les darreres setmanes al Constitucional, com demanar que s'abstingui de dictar sentència, tenen per objectiu dilatar el procés?

R. Simplement fer valdre drets que tenim i que estan recollits en l'ordenament jurídic. Hem de defensar els nostres drets.

P. Hi haurà sentència abans de les eleccions?

R. Ni ho sé, ni m'atreviria a fer un pronòstic. Tot i que hi ha hagut pronunciaments en aquest sentit per part de membres del Constitucional, de moment no hi ha sentència.

P. Vostè ha sostingut sempre la seva convicció de la constitucionalitat del text de l'Estatut, però fins i tot les ponències més favorables que s'han conegut preveuen una retallada. És inevitable?

R. Ja ho veurem. Joestic convençut que del primer a l'últim article de l'Estatut caben perfectament en la Constitució, igual queestic convençut de la mala fe dels qui han interposat el recurs. Evidentment que els esborranys que s'han conegut apunten a algunes retallades, molt lluny, per cert, dels 124 articles que pretén el Partit Popular.

"La fusió de Caixa Girona amb La Caixa és una bona opció. Segurament, amb Unim era millor"

P. El satisfà el nou mapa de caixes catalanes?

R. És raonable. El procés de concentració era inevitable. Nosaltres posàvem la pista de ball, però que cadascú escollís parella. La nostra actitud ha estat poc intervencionista. No hem volgut polititzar aquest procés.

P. El consell de Caixa Girona es va equivocar rebutjant la fusió amb Unnim?

R. Això ho dirà el temps

P. L'absorció de La Caixa ha estat el mal menor?

R. És una bona opció. Segurament la primera era millor, però aquesta també em sembla encertada. No entenc com els que s'oposaven a la primera han acceptat a la segona. Nosaltres no hem volgut polititzar aquest procés. Potser d'altres sí.

P. Es refereix a CiU i ERC?

R. Ho dic per altres que han opinat. Nosaltres, el Govern, hem tingut un tractament exquisit.

P. El FROB aportarà 11.000 milions d'euros a les caixes. Només la fusió de Caja Madrid i Bancaja suposarà la supressió de 3.400 llocs de treball. El sistema financer espanyol estava molt pitjor del que ens havien dit fins ara?

R. Això vol dir que estava sobredimensionat. Era per donar un volum de crèdit i d'hipoteques que ara no existeix ni existirà. Igual que han reduït plantilla les fàbriques automobilístiques perquè ara es venen menys cotxes, els bancs i fonamentalment les caixes, que tenien el negoci molt centrat en el mercat hipotecari, ara han vist reduïda la seva activitat i també han de retallar les seves plantilles. Els 11.000 milions que aporta el FROB són crèdits que hauran de tornar.

P. Veurem com els tornaran...

R. Si no ho fan, es convertiran en accions.

P. Com es pot reactivar l'economia productiva, si bancs i caixes demanen crèdit per sanear-se ells i no per donar-lo a les empreses?

R. Si les entitats financeres no estan sanejades encara menys estaran en condicions de donar crèdit. El primer pas és que tinguin més solvència. Sobre el crèdit, és veritat que hi ha problemes de liquiditat, però també ha caigut substancialment la demanda.

P. La sortida de la crisi va per llarg?

R. Desgraciadament, va per més llarg del que tots voldríem. Això no vol dir que en aquests moments no hi hagi indicis de recuperació. Baixa l'atur, creix la producció industrial, les altes de la seguretat social, el consum d'electricitat a les indústries i també creixen les exportacions. Hi ha indicis positius i d'altres, com la crisi financera, els mercats i el deute, que no ho són.

P. En anteriors crisis, Catalunya estava en millor posició que altres zones de l'Estat. Ara estem al mateix nivell?

R. Estem en millors condicions. Disposem d'una indústria competitiva que s'ha internacionalitzat i que ha estat capaç d'innovar. Aquest teixit industrial és un gran actiu del país. Disposem de bones universitats, escoles de negocis, dels millors centres de recerca que hi ha a Espanya i alguns d'Europa, d'un turisme potent i diversificat, no exclusivament de sol i platja, i un sector agroalimentari important. El país té grans actius per superar la crisi. I ho dic admetent els problemes que patim, que no són pocs, però també amb la confiança basada en el reconeixement dels actius de què disposa el país.